Сторінка Української Робітничої Діточої Школи

ПОСИЛАЙТЕ СВОЇХ ДІТЕЙ НА ФІЛЬМИ ТАРАС ТРЯСИЛО І МИКОЛА ДЖЕРЯ.

Радянські фільми "Тарас Трясило' і "Микола Джеря" є історичні фільми. Обидві фільми себе доповняють з історії України. Вони мають велике історичне і наукове значіння для старших і нашої молоді.

У старших глядачів згадані фільми відсвіжують память, традицію й життя та буття нашого народу. В той час думками переносяться до рідного села, на зелену долину, під зелені верби.

Для нашої молоді, яка тут вихована, згадані фільми мають теж чималу вартість. Вони є засобі у вивченню історії України. Нашу молодь, яка родилася й виховалася на іміграції серед інших і відмінних умовин від старокраєвих, дуже важко вчителям зазнайомити з життям і буттям наших предків. Для них багато є речей незрозумілих, неясних. А коли слухачі слухають незрозумілого, неясного викладу, то цей виклад не є таким цікавим.

Молодь, що побачить фільми "Тарас Трясило", "Микола Джеря" і "Тарас Шевченко", засвоїть собі глибше життя наших предків і ці фільми стануть засобом в У.Р.Д. Школі для вчителя, коли він вивчує історію України.

Наприклад, говорити дітям про працю селян у поміщика-пана коло поля приходиться дуже важко. Вони цієї праці не розуміють, бо тут все машинами робиться, а не серпом, косою, ціпом. А коли дитина бачить цю працю на фільмі, то лише прийдеться вчителеві в школі або родичам в дома обговорити все те, що бачили у фільмі з деяким поясненням.

Опісля дитині не лишиться в пам'яті. Дальше, коли хочете дітям передати ту красу природи і ігри молоді серед тієї краси, то ніколи не дасться все те представити в оповіданню так, як побачите у фільмі "Тарас Трясило", або інших радянських фільмах.

Коли будете оповідати про звірське панське поведення до своїх слуг, то дітвора приймає ваше оповідання холоднокровно, але, коли ця дітвора побачить фільму "Тарас Трясило", де дочка пана пече груди дівчині служниці горячим залізком за це, що ця приємалила її суконку — коли це дітвора бачить, то підноситься у неї дух пімсти над тою озвірілою "панночкою".

Дітвора ніколи не засвоїть собі оповідання про причини повстання Січи так, як тоді, коли це побачить у фільмі "Тарас Трясило". Там вона побачить діяну кривду панами над бідним населенням, яке тягне з дня в день панщизняне ярмо. І ця панщина для дітвори стає зрозуміла, так само вона розуміє й тих, що втікали із сіл в світ за очі на Січ. На Січі дітвора бачить життя запорожців і зраду старшини, та вибір Тараса Трясила на старшину. Цей момент має виховавче значіння для молоді, бо тут вчиться молодь любити трудовий нарід і працювати для нього.

Одним словом треба сказати, що згадані фільми, які продемонстровані по західній Канаді, а зараз Ц.В.К. ТУРФДім висилає в східну Канаду, мають для нас велику вагу, бо вони вчителям і родичам допомагають познакомити нашу молодь зі справами, які необхідні для неї.

Тож посилайте своїх дітей і самі приходіть масово на згадані фільми!

Давид Синиця.

Транскона, Ман.

ВІТАЙМО РАДО ЮНИХ ЧИТАЛЬНИКІВ.

З новим шкільним роком розпочалося навчання української мови в Українських Робітничих Діточих Школах на книжечках дитячої й юнацької літератури. Народжуються бібліотеки учнів з книжечками молодечого життя й праці.

Книжечки дитячої й юнацької літератури висвітлюють життя і явища природи правдиво й вірно. Відвічну працю й животіння трудящих мас теж віддзеркалюють оті книжечки в повній наготі.

Для маленяток-учнів, що вперше завітали до УРДШколи є пречудні книжечки-малюнки, які промовляють до тієї малечі не тільки словом, але й приманчивими пестрими красками, змістовними малюнками. А з малюнків отих й самого змісту книжечки так і бє дитяче, молодецьке життя повною буйністю.

Працю на книжечках дитячої літератури вже почали учні УРДШкіл. Перед вчителями, родичами й усім членством робітничо-фармерських організацій відкривається нова ділянка витриманого співробітничання у навчанні й вихованні працюючої дітвори й молоді.

Оте співробітничання виявлятиметься в допомозі, яку родичі й усе членство наших організацій подадуть учням УРДШкіл. По-перше треба подбати, щоб при кожній УРДШколі була вже відкрита бібліотека дитячої й юнацької літератури й припильнувати, щоб на книжечках тієї бібліотеки переводилося навчання української мови. Також само треба памятати за зростання книжечок дитячої літератури в бібліотеці.

Отримають учні книжечки до опрацювання, треба спершу навчити їх шанувати книжечки. Хай вони знають, що книжечки є власністю всього молодечого колективу і їх не вільно нікому нищити.

Учні працюватимуть на тих книжечках тихо й голосно. На їх накладає зараз УРДШкола прочитувати голосно усі книжечки дома чи в сусідів своїх, так само учні зобовязані розказувати усе те, що вони прочитали у тій книжечці дитячої й юнацької літератури. Вони мають вишукувати самі для себе слухачів на їхнє голосне читання й розказування.

Чимало нашої дітвори-читальників розійдеться по хатах з голосним читанням і розказуванням. Їх треба вислухувати. Треба найти пару хвилин часу, щоб погуторити дружно з малими працівниками, обговорити з ними спільно зміст тієї книжечки, що вони її зі собою приноситимуть. Трапиться комусь з них якесь незрозуміле слово в книжечці, буде може неясний певний життєвий момент чи явище, треба все те висвітлити малим читальникам і розповідачам. До їхньої праці мусимо додати заохоти, витримання й гарту.

Хай усе членство робітничо-фармерських організацій відкриє кожньочасно на остіж двері своїх домівок для юних працівників Української Робітничої Діточої Школи.

Усі замітки, завваження й поради старших товаришів учні списуватимуть у своїх нотатках й кожний з них має скласти звіт зі своєї праці на книжечці: коли читав книжечку, в чий хаті, хто слухав його голосного читання й розказування, які зауваження подавали слухачі і т. д. Все те юні читальники списуватимуть. Неодин з них може й напише про те, що він зачав читати у голос в такій то хаті, а його не хотіли слухати, а то й прогнали геть. Тому й треба подбати, щоб таких записок не було в нотатках працюючої дітвори й молоді, а їх не буде, як ми радо вітатимемо кожного юнацького читальника.

СПІВПРАЦЯ У ВИХОВАННІ ДІТЕЙ.

Вже промінули дво-місячні вакації шкільної дітвори й вона повертає назад до шкільних лавок, щоб в них висиджувати десять довгих, нудних місяців, та хоч чи не хоч вивчати нераз незрозумілі виклади вчителів.

Спішить до школи і наша українська робітнича дітвора. Для багатьох з неї вакації не було тому, що змушена була шукати праці, щоб допомогти батькам, яких заробітна платня не вистарчає на удержання родини, або бодай заробити стільки, щоби було на слідуючий шкільний рік на вбрання та на шкільні підручники. Решта дітей перевела вакації учащанням до Укр. Роб. Діточих Шкіл, щоб засвоїти знання рідної мови.

І не без причини можна сказати, що це трохи за тяжко для них молодечих умів. Кожна дитина хоче розривки, відпочинку. І коли брати під увагу, що діти, які вчащають до Укр. Роб. Діточих Шкіл, рівночасно висиджують кожного дня по 6 годин в англійських школах, прийдеться треба, що їм відпочинок потрібний. Та про це прийдеться пізнійше писати, з приходом слідуючих вакацій.

Сьогодні нам треба застановитися над навчанням в наших школах, та вихованням наших дітей.

Коли-б сьогодня поставити питання перед загал нашого членства, яка ціль Укр. Роб. Діточих Шкіл при ТУРФДім, почули-б відповідь такого змісту: читати, писати на рідній мові та музики. І коли приглянутися ближче нашим школам, то фактично, так воно було і є. За десять літ існування діточих шкіл при ТУРФДім, ми кромі читання, писання та гри на мандолінах, мало чого більше навчили. Частина нашої молоді, зі школи пропала для організації. Яка-ж причина?

Відповідь ясна: доки дитина ходила до школи то сяк-так читала та писала, залишивши школу забула все, і рідною мовою ані в пісні, ані в поточній розмові не покористовується. На що впливає окруження, серед якого вона знаходиться. Ми знаємо дуже добре, що дуже маленька скількість українських дітей говорить в дома рідною мовою й то тільки з родичами, а між собою говорять тільки по англійською.

В школі досі ми вчили на читанках, виданих в старому краю, які своїм змістом не відповідали тутешнім школам, а з точки клясового погляду вони були тягарем та плутаниною для вчителів і для учеників. Над цим всім застановлялися наші провідники та всекраєві зїзди й остаточно прийшли до заключення, що одиноким шляхом для кращого поставлення наших шкіл при ТУРФДім і виховання дітей є впровадження т. зв. єдиного пляну навчання в наших школах, на книжках діточої літератури.

З новим шкільним роком нам треба усунути ту одноманітність в навчанню на читанках, а впровадити нове оживлене навчання на книжечках діточої бібліотеки й літератури.

Таке навчання на книжечках показалося багато кориснішим, як досі було. Це виказали спроби на вчительських конференціях, де діти з радістю вітали нові книжечки. Однак, впроваджуючи новий плян навчання, не треба ввесь тягар звалювати на плечі вчителя. Тут мусить бути співпраця родичів, шкілкомів, зарядів і всего членства. Без цієї співпраці вчителям прийшлося-б важко виконати увесь намічений плян навчання.

Тому всі до праці над вихованням нашої дітвори! Одержавши обіжники Ц.Ш.Р., які правдоподібно незадовго будуть вислані до відділів, треба їх широко передискутувати й спільно взятися до праці над вихованням нашої дітвори. Наш клич "Всі українські робітничо-фармерські діти до Укр. Роб. Діточих Шкіл, все членство наших організацій до співпраці над належним клясовим вихованням наших дітей, памятаючи, що діти це наша будучність, це наша зміна.

Енсонвил, Онт. *П. Ч.*

НАВЧАННЯ ГРАМАТИКИ В УРДШКОЛІ.

Навчання граматики української мови забірало чи не найбільше часу й зусилля, щоби напшпикувати мозги учнів усякими законами та правилами, що їх силу-силенну містить кожня граматика. Учні вчилися аж прілм. Вивчали на память усі части мови й речення, бувало що й цілі картки списаних приіменників і прислівників напамять вивчали. А скільки-ж зшитків вони списували усякими відмінами на хто, що, чий-чия-чиє, кому чому і т. д. Вчитель на таблиці — а учні у зшитках виписували закінчення усіх відмінків аж до занудження.

Найбільше часу віддавали навчанню граматики, бо вірили, що через знання граматики учні вивчуть добре українську мову. Та роки праці в У.Р.Д. Школах виказали, що через граматику не можна вивчити мови.

Не мова зродилась на граматиці, а навпаки, усі граматичні закони й правила творились і творяться вже з живої народньої мови.

Значиться, говорити граматично можна й без того, щоб знати граматичні закони та правила. Це ми бачимо найкраще на малих дітях, які не вивчають іменників ні їхніх відмінків, а все-ж таки говорять правильно. А ті, що день-у-день стоять при станках праці, чи багато з їх знає граматичні формули? Ні! Чи говорять вони правильно у своїй поточній мові? Так. Де-ж вони навчились? Якраз з вислухування мови других, з читання змістових книжечок, газет то що. Дитина вже змалку вслухується в бесіду її найближчого оточення, засвоює їхню мову й сама починає говорити. В неї зараз таки зароджується чуття мови, яке раз-у-раз розвивається за допомогою слухових й зорових мязів сприймання. І хай будь-хто вивчить напамять усю граматику, коли він не чує української мови довкола себе і самий нічого не читає на українській мові — він говорити по українськи не буде.

Новий плян навчання української мови на книжечках дитячої й юнацької літератури має якраз це в собі, що розвиває знання рідної мови на виробленні й розвитку чуття мови. Учні дістають цікаві книжечки дитячої літератури, їх читають, оповідають з них, засвоюють собі чимало нових слів й збагачують свій засіб мови. І саме отим читанням, розказуванням й вислухуванням того, що їм розповідають другі, учні У.Р.Д. Шкіл знатимуть добре й правильно говорити українською мовою.

Це тільки азбучникам "Українського Голосу" і його неграматному дописувачеві не може поміститися в голові, як можна вчити вез "буки-аз". І оті писаки, скоро тільки вчули, що в У.Р.Д. Школах впроваджується новий метод навчання української мови, вони зараз закричали на всього рота: — граматику викидають з У.Р.Д. Школи.

Що-ж? — вияснювати азбучникам "Укр. Голосу" далі за оту граматику шкода часу, але наведу отим писакам пару стрічок з увідівської ґазети "Діло" з дня 28. червня ц. р. Там на 5 сторінці п. з. "Граматика у школі", є написано так:

Вивчення живої мови в слові, а навіть письмі не має нічого спільного зі знайомістю граматичних правил. Доказом цього є діти, що не в силі збагнути ріжниць між частинами мови і неправильними відмінами, а пишуть і говорять чистою літературною мовою. Та ось другий приклад не ріжкий: професійні фільольоги, які передумують явища мови і знають всі правила та виїмки, часто пишуть і уживають мови, що роїться від тих самих помилок, проти яких вони теоретично виступають, а деякі не в силі ніколи засвоїти собі чистої літературної мови, не кажучи вже про стиль. Навчання граматики часто паралізує у дітей хист безпосереднього засвоєння мови, а в 99 випадках зовсім не впливає на її знання."

Так пише Діло.

Та я міркую, що ще пройде пару років й тоді аж "Український Голос" писатиме так як сьогодня "Діло" в справі навчання граматики в школі. Мало того, він ще піде за нашим прикладом, як малпують за нами зараз патріотичні організації у своїй роботі.

Вінніпег, Ман. *П.*

ПОВЧАЮЧА ЛЄКЦІЯ В УКР. РОБ. ДОМІ!

Старанням Освітнього Комітету при відділі ТУРФ-Дім у Вінніпегу відбудеться в ПОНЕДІЛОК, 30. ВЕРЕСНЯ, в годині 8.30 вечером в салі Укр. Роб. Дому дуже повчаюча лєкція на тему:

"ЩО ТАКЕ РАК?"

Лекцію виголосить при помочі світляних образків д-р Часний. Комітет взиває всіх членів, членкинь і симпатиків прийти на цю цікаву лекцію та послухати, як зберігати своє здоровля проти цеї тяжкої хороби.

ОСВІТНИЙ КОМІТЕТ.

С. ГОПНЕР

ПІД ПРАПОРОМ СВІТОВОЇ ПРОЛЄТАРСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

(Продовження.)

Джерело правої небезпеки у ВКП(б) — це загострення клясової боротьби в СРСР у зв'язку з розвитком соціялістичного наступу. Твердий курс на індустріялізацію країни, натиск на капіталістичні елементи, зміцнення соціялістичного сектору через прискорений розвиток великої промисловости та колективізація сільського господарства взагалі вся програма індустріялізації, намічена XV. з'їздом ВКП(б), при переведенні її в життя потрапляє на активний опір міської й сільської буржуазії в особі немпанів та куркулів. Неймовірні труднощі, зв'язані з агресивною політикою імперіялізму щодо СРСР і з пожвавленням клясової активности капіталістичних елементів всередині країни, породжують хитання так у частині робітництва, як і в поодиноких комуністів. Складна міжнародня і внутрішня ситуація породжує переоцінку тривкости капіталізму й страх перед труднощами дальшого будівництва соціялізму.

Всупереч троцькізмові, що в паніці перед труднощами вважав за вихід із становища цілковиту ігнорацію пролетаріятом інтересів свого спільника селянства, правий ухил вважає за цей вихід політику необмежених поступок дрібнобуржуазній стихії. Права небезпека всередині ВКП(б) тим більша загроза, чим більше ростуть труднощі всередині й за межами країни. Переборення правого ухилу всередині ВКП(б) це найважніше завдання ще й тому, що ВКП(б) є найдужча й найавторитетніша секція Комінтерну. Її відповідальне становище примушує її пам'ятати, що від її долі залежить доля пролетарської диктатури, а також доля всього Комінтерну.

Тим актуальніша боротьба всередині ВКП(б) з примиренством, що недоцінює правої небезпеки й тим її посилює.

VI. конгрес Комуністичного Інтернаціоналу звернув на боротьбу з правим ухилом надзвичайно багато уваги. Він указав на те, що ця небезпека для даного моменту найбільше загрозлива, і визнав боротьбу з правим ухилом у всіх його формах за одне з найважливіших завдань комуністичних партій. Ясна й чітка аналіза, що її дав VI. конгрес сучасній стадії капіталістичної стабілізації (так званий третій етап), підкреслила всі ті сили, що підточують і розхитують капіталістичну стабілізацію, і сигналізувала близьку революційну перспективу в країнах імперіялізму.

VI. конгрес Комуністичного Інтернаціоналу визнав переоцінку тривкости капіталістичної стабілізації, недоцінку воєнної небезпеки, з'їзджання на селянські рейки, злами вправо політики единого фронту, саботування гасла непримиренної боротьби з "лівою" соціял-демократією за основні риси правої небезпеки в секціях Комінтерну. Він указав на те, що безпринципове примиренство не мириться з більшовизмом і що поруч з рішучою боротьбою з правим ухилом, комуністичні партії мусять викривати примиренство та давати йому відсіч, як найшкідливішій формі приховування ріжного роду ухилів.

Незабаром після VI. конгресу боротьба з правим ухилом набрала особливо гострих форм. Перш за все, правий ухил став виявляти значну активність в Комуністичній Партії Німеччини. В момент, коли партія керувала найважливішою політичною кампанією, скерованою проти будування панцерника, праві (брандлерівці) внесли дезорганізацію в партійні лави всякими причіпками до Центрального Комітету, валючи на нього вину за скандал, що зчинився в гамбурзькій організації через розтрату партійної каси її секретарем Вітторфом.

За цим цькуванням ЦК КПН ховалася велика політична кампанія, і це незабаром виявилося в тому, що праві почали вимагати повної зміни в складі політбюра партії й отверто виявляли свою незгоду з політикою партії. Президія Комуністичного Інтернаціоналу змушена була втрутитися в цю справу і висловила довір'я політбюру ЦК КПН, а також його генеральному секретареві Тельманові, що був об'єктом найбрудніших причіпок правих, і цим Комінтерн допоміг партії повести успішнішу боротьбу з правими.

Незабаром боротьба з правими перейшла в нову стадію. Тальгаймер, що повернувся до Німеччини ще до конгресу, і Брандлер, що повернувся до Німеччини після VI. конгресу, стали на чолі всього руху правих і почали організовувати всередині партії свою фракцію, видавати свої газети, та повели дуже активну кампанію дискредитації не тільки ЦК КПН, а й усього Комінтерну в особі його VI. конгресу.

Зміст боротьби проти правих на найновішій її стадії зв'язаний з конкретними умовами клясової боротьби тепер у Німеччині. Німецький імперіялізм нині намагається можливо швидче досягти своєї цілковитої самостійности й незалежности від Франції та Англії. Під цим знаком тростівський капітал надзвичайно активізує свій наступ на робітничу клясу. Головним його завданням є так змінити співвідношення сил, що за нього соціял-демократія ще більше, ще рішучіше, ніж дотепер, стала-б на бік буржуазії, проти пролетаріяту. Командна група тростівського капіталу хоче такої сталої коаліції з соціял-демократією, що за неї ця остання цілком взяла-б на себе відповідальність за всю зовнішню й внутрішню політику німецького імперіялізму, зокрема за всі злочини капіталу проти пролетаріяту.

А тимчасом, клясова боротьба в Німеччині щодалі більше загострюється. Нечувано тяжкі умови праці штовхають робітничі маси на виступи, що мають на початку характер оборони, але в процесі боротьби переходять на наступ.

НА СКЛАДІ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКОЇ КНИГАРНІ

ви завжди дістанете найкращі і найновіші книжки: оповідання, повісти, романи, наукові, економічні, соціяльні і ин.

У НАС Є:

Багатий вибір театральних підручників для великих і малих драмгуртків;

Найновіші журнали з Радянської України;

Ріжні ноти для хорів і сольоспівів;

Ріжні музичні інструменти;

Перуки, мальовидла, все потрібне для драмгуртків;

Грамофонні рекорди й грамофони.

Разом з книгарнею міститься ІНФОРМАЦІЙНЕ І ФІНАНСОВЕ БЮРО, яке дає всякі поради, виконує ріжні припорученя, пересилає гроші до старого краю, вибірає афідейвіти, продає шифкарти.

Обслуга ТОЧНА й ДЕШЕВА. Можете самі переконатися.

Пишіть на адресу:

WORKERS AND FARMERS BOOK STORE

або

INFORMATION & FINANCIAL BUREAU

550 Selkirk Ave., Winnipeg.